

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 783

van **GRETE REMEN**

datum: 29 augustus 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Gespecialiseerde trajectbegeleiding - Transitietrajecten leerlingen buitengewoon secundair onderwijs

In het buitengewoon secundair onderwijs (buso) zijn er drie soorten opleidingsvormen: type 1 waar maatschappelijke participatie en eventueel arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning centraal staat, type 2 maatschappelijke participatie en tewerkstelling in een omgeving met ondersteuning, type 3 maatschappelijke participatie en tewerkstelling in het gewone arbeidsmilieu.

Uit de meest recente schoolverlatersstudie halen we de volgende cijfers voor buso-leerlingen. Het aantal schoolverlaters in 2015 was 1282 en hiervan waren er nog 532 werkzoekend na 1 jaar (42 procent). In 2010 was dit 31 procent, in 2013 37procent en in 2014 38,5 procent. Maar de laatste schoolverlaterstudie is hoopgevend; hier zien we een daling van 42 procent naar 36 procent. Het aantal schoolverlaters met een buso-diploma blijft stabiel. Positief is dat de aansluiting met de arbeidsmarkt verbeterd is.

Sinds het schooljaar 2012-2013 kunnen scholen in het laatste schooljaar een beroep doen op een gespecialiseerde trajectbegeleiding (GTB) om een transitietraject op te starten voor hun leerling. Het doel van een transitietraject is het creëren van een naadloze overgang tussen onderwijs en werk voor leerlingen om de tewerkstelling van jongeren met een arbeidshandicap te maximaliseren.

1. Hoe evalueert de minister deze transitietrajecten? Wie neemt hier de verantwoordelijkheid?
2. Hoeveel leerlingen uit buso-opleidingsvorm 1 (OV1), OV2 en OV3 waren ingeschreven voor een transitietraject sinds 2013 opgedeeld?
3. Hoeveel buso-schoolverlaters OV1, OV2 en OV3 hebben na een transitietraject binnen het jaar werk gevonden (cijfers vanaf 2013)?
4. Is de minister van oordeel dat door deze transitietrajecten de doorstroom naar een job beter verloopt?

ANTWOORD

op vraag nr. 783 van 29 augustus 2017

van **GRETE REMEN**

1. Gezien het onmogelijk is om via de studiedienst van de VDAB het resultaat te meten van alle transitietrajecten is ervoor gekozen om de leerlingen van het jaar 2013-2014 enkele jaren op te volgen. Deze opvolging kan enkel door elk dossier van de leerlingen individueel te bekijken. Dit komt omdat er geen automatische flux is van de gegevens van OV1 en OV2 leerlingen met VDAB, deze leerlingen zijn namelijk niet verplicht zich in te schrijven. De cijfers die we in het kader van dit antwoord kunnen aanreiken zijn enkel deze van schoolverlaters 2014.
De scholen doen enkel beroep op de transitietrajecten van GTB als men denkt dat betaalde tewerkstelling mogelijk is **én** wanneer men vermoedt dat de overgang onderwijs arbeidsmarkt voor de leerling problematisch zal verlopen. In een gezamenlijk overleg leerkrachten/GTB worden de aanmeldingen besproken. De begeleiding gebeurt op vrijwillige basis, de jongere is niet verplicht in te stappen.
2. Gezien er geen automatische flux is tussen onderwijs en VDAB voor alle richtingen kan men deze cijfers niet aanleveren. Er werden enkel de schoolverlaters van het jaar 2013-2014 cijfermatig opgevolgd, deze cijfers vindt u hieronder.
Deze tabel geeft het aantal leerlingen per richting weer die deelnamen aan de transitietrajecten van het schooljaar 2013-2014, gemeten juni 2016.

studierichting	Aantal aanmeldingen per studierichting
BLO	1
LO	3
OV1	4
OV2	110
OV3	174
ABO	183
OV4	15
Deeltijds onderwijs	62
BSO	15
BSO 7de jaar	27
sec. ond.	5
TSO	6
ASO	2
Bachelor	5
onbekend	2
	614

Zoals u hierboven kunt zien zijn er 614 leerlingen ingestapt in een transitietraject uit verschillende studierichtingen. Alle leerlingen hebben een arbeidsbeperking, ook zij die uit het regulier onderwijs komen.

De meesten komen uit het bijzonder onderwijs vooral uit ABO, OV3 en OV2. De leerlingen die aangemeld werden vanuit OV1 zijn meestal leerlingen met het autisme

spectrum stoornis, die hun diploma middelbaar onderwijs behalen via de examencommissie. Eens zij hun diploma behaalden worden ze bij VDAB geregistreerd met het behaalde diploma BSO of BSO 7 de jaar of TSO. Deze cijfers kan men dus niet meer zuiver aflijnen. De leerlingen die in bovenstaande lijst staan onder OV1 behaalden geen ander diploma.

3. VDAB kan enkel cijfers geven van de schoolverlaters 2013-2014.

Van de 614 begeleidingen werden in juni 2015 303 begeleidingen afgesloten, de andere 311 waren op dat moment nog in begeleiding of nog schoolgaand. Heel wat leerlingen die aanvankelijk de school wilden verlaten, besluiten na een transitietraject om toch nog te gaan voor een (hoger) diploma. Dit geeft ook aan dat één jaar na het verlaten van de school zowat 50% van de leerlingen nog in begeleiding is, wat betekent dat er heel wat ondersteuning als nog nodig is om deze jongeren klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. De keuzemogelijkheden voor jongeren in het buitengewoon onderwijs zijn ook veel beperkter dan voor andere jongeren. Waardoor tijdens een transitietraject vaak tot uiting komt dat de opleiding die ze genoten hebben niet ligt in de richting van de job die ze wensen uit te voeren. Anderzijds zijn een aantal leerlingen nog heel jong van mentaliteit als ze de school verlaten en daardoor niet echt arbeidsrijp. Er is in een aantal gevallen nog heel wat versterking nodig van de arbeidsattitudes en de generieke competenties. Een bijkomende opleiding is dan ook vaak aangewezen waardoor de trajecten langer worden.

De resultaten van de beëindigde begeleidingen ziet u per studierichting in onderstaande tabel.

	ABO	OV3	OV2	OV4/OV1	Deeltijds onderwijs	Bachelor	ASO	TSO	BSO	LO	BLO	Totaal
werk Normaal economisch circuit*	79	41	16	6	14	2	0	4	8	2	1	173
procentueel	77 %	50 %	27 %	51 %	50 %							
werk beschutte werkplaats	11	12	32	2	4	0	0	0	1	0	0	62
procentueel	10 %	14 %	54 %	20 %	14 %							
Betaald werk procentueel	87 %	64 %	81 %	71 %	64 %							
Beëindigd zonder tewerkstelling	7	14	11	2	5	0	1	1	2	0	0	43
Beëindigd zonder tewerkstelling procentueel	7%	18 %	18 %	20 %	17 %							
Beëindigd en uitkerings- gerechtigd	5	15	1	0	5	0	0	0	0	0	0	26
Beëindigd en uitkerings- gerechtigd procentueel	6%	18 %	1%		17 %							

Totaal	102	82	78	10	28	2	1	5	11	2	1	304
--------	-----	----	----	----	----	---	---	---	----	---	---	-----

Uit deze cijfers komt duidelijk naar voor dat jongeren die besluiten een ABO jaar te doen na OV3 veel meer kans hebben op een blijvende tewerkstelling. Men ziet dat van de jongeren uit OV3 en Deeltijds onderwijs er respectievelijk nog 18% en 17% werkloos zijn en niet in begeleiding. Dit gaat meestal over jongeren die wel al een tijdelijke tewerkstelling kenden, en die zelf nadien niet terug de vraag gesteld hebben naar begeleiding. Na enkele maanden komen deze wel terug uit de oproeplijsten van VDAB en zullen zij terug gecontacteerd worden.

4. De samenwerking met onderwijs levert zeker iets op. Door deze samenwerking in de transitietrajecten komt er ook meer knowhow over de arbeidsmarkt binnen de schoolmuren. Vorig jaar is er ook het project leerloopbanen geweest waar er een lessenspakket ontwikkeld werd om leerkrachten te ondersteunen bij het voorbereiden van de jongeren op de arbeidsmarkt. We hopen dat op die manier de positieve knik in de tewerkstellingsgraad van de jongeren met een arbeidsbeperking zich de volgende jaren verder zet.